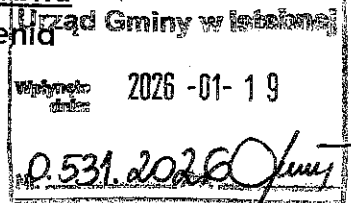

mgr Magdalena Mucha

Orzesze, dnia 19 stycznia 2026 r.

Rada Gminy Istebna

przez e-Doręczenia

WNIOSEK W TRYBIE ART. 241 K.P.A.

Wnoszę o podjęcie uchwały w sprawie obowiązku transmisji, nagrywania i upubliczniania nagrań posiedzeń komisji Rady Gminy Istebna.

UZASADNIENIEStan obecny

Na mocy art. 54 ust. 1 Konstytucji RP każdemu zapewnia się wolność rozpowszechniania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji. Prawo to jest dodatkowo wzmocnione poprzez art. 61 Konstytucji RP w zakresie w jakim gwarantuje on prawo do informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcję publiczną. Prawo do informacji obejmuje w szczególności dostęp do dokumentów oraz wstęp na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, z możliwością rejestracji dźwięku lub obrazu.

W odniesieniu do organów gminy, zasada jawności ich działania została dodatkowo wzmocniona w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436, dalej jako: u.s.g.). Art. 11b u.s.g. stanowi o tym, że działalność organów gminy jest jawna i obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady gminy i posiedzenia jej komisji.

Ponadto w myśl art. 20 ust. 1b u.s.g. obrady rady gminy są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagrania obrad są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej gminy oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty.

Użycie przez ustawodawcę w art. 11b u.s.g. sformułowania

„w szczególności” oznacza, że przedstawiony następnie katalog konkretnych rozwiązań zapewniających jawność działania organów władzy gminy ma otwarty i przykładowy charakter. Ustawa nie zakazuje nagrywania dźwięku czy obrazu z posiedzenia komisji. Skoro nie jest to wyraźnie zabronione, to zgodnie z zasadą jawności jest to dozwolone. Każdej osobie korzystającej z prawa wstępu na posiedzenie komisji przysługuje prawo do jego nagrywania.

Integralną częścią prawa do informacji, poza możliwością jej otrzymania, jest prawo do jej rozpowszechniania. Jak trafnie wskazuje Naczelny Sąd Administracyjny:

„Polityczne prawo do informacji publicznej, jako ważny element funkcjonowania ustroju demokratycznego w Polsce, polega zatem nie tylko na otrzymywaniu informacji publicznej i zapoznaniu się z nią, ale również na prawie do jej upowszechnienia w dowolny sposób przez podmiot, który informację publiczną otrzymał.” (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 marca 2024 r., sygn. akt III OSK 7298/21, opubl. w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Każda osoba, która dokonała nagrania prac komisji rady gminy ma prawo do jego rozpowszechniania. Fakt ten znajduje potwierdzenie w art. 81 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. - *Prawo autorskie* (Dz. U. z 2025 r. poz. 24). Zgodnie z nim nie wymaga zezwolenia rozpowszechnianie wizerunku:

- 1) osoby powszechnie znanej, jeżeli wizerunek wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych, w szczególności politycznych, społecznych, zawodowych;
- 2) osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza.

Rozpowszechnianie wizerunku radnych w trakcie posiedzeń komisji, a zatem w trakcie wykonywania funkcji publicznej nie wymaga ich zgody. Naruszeniem prawa nie będzie również ewentualne filmowanie publiczności obecnej na posiedzeniu, ponieważ takie osoby należy uznać jedynie jako

„szczegół całości” publicznego wydarzenia jakim jest posiedzenie komisji.

Podsumowując należy wskazać, że w obecnym stanie każda zainteresowana tym osoba ma prawo wstępu na posiedzenia komisji Rady Gminy Istebna, wraz z możliwością stworzenia nagrania, które następnie może zostać upublicznione.

Stan postulowany

Prawna możliwość wstępu na posiedzenie komisji, wraz z możliwością ich transmisji niestety nie zawsze oznacza rzeczywistą możliwość obserwacji ich prac. Prace komisji, podczas których niejednokrotnie rozstrzygają się najważniejsze dla gminy kwestie, najczęściej toczą się w godzinach pracy mieszkańców gminy. Możliwość osobistego uczestnictwa w obradach komisji ograniczona jest także przez wiele innych osobistych uwarunkowań.

W takim stanie rzeczy niezwykle pożądanym, zgodnym z zasadą praworządności, jawności i przejrzystości sprawowania władzy, a także proobywatelskim podejściem władz gminy jest rozszerzenie dyspozycji art. 20 ust. 1b u.s.g., poprzez objęcie obowiązkiem transmisji, utrwalania oraz udostępniania w Biuletynie Informacji Publicznej także nagrań z prac komisji Rady Gminy Istebna. Możliwe jest to poprzez wydanie przez Radę aktu prawa miejscowego – np. poprzez zmianę statutu lub podjęcie odrębnej uchwały.

Tego rodzaju rozwiązania z powodzeniem funkcjonują w wielu innych gminach. Tytułem przykładu warto wskazać m.in. na Gminę Michałowice, Gminę Bieruń, Gminę Dęblin. Dobry przykład wyznaczają także Sejm i Senat, które regularnie publikują nagrania z posiedzeń swoich komisji.

Postulowana zmiana prawa jest korzystna zarówno z perspektywy mieszkańców, którzy uzyskają wiedzę na temat bieżącej działalności gminy, jak i samych radnych, którzy dzięki temu zdobędą kolejną przestrzeń do informowania wyborców i wyborczyń o swojej pracy i jej rezultatach. Wyznacznikiem dobrych standardów mogą być działania podjęte przez Radę Miasta Lublin, która w reakcji na tożsamy przedmiotowo do niniejszego wniosek, podjęła decyzję o rozpoczęciu transmitowania posiedzeń komisji.

Koszty proponowanej zmiany

Do transmisji posiedzeń można wykorzystać kamery streamingowe wyposażone w mikrofony, których obsługa nie wymaga zatrudnienia wykwalifikowanych osób. Łączą się one automatycznie z kanałem YouTube gminy, a obsługiwać je może pracownik urzędu odpowiedzialny za sporządzenie protokołu z posiedzenia komisji, który jest na niej obecny. Zakup kilku takich kamer, na wypadek posiedzeń odbywających się równolegle, to koszt od kilku do kilkunastu tysięcy złotych. Kwestię anonimizacji danych osobowych powinno rozwiązać każdorazowe pouczenie uczestników komisji przez przewodniczącego, o odpowiedzialności uczestników za ewentualne naruszenia, które i tak powinno być już stosowane wobec uczestników posiedzeń nie będących członkami komisji.

Jako przykład wykorzystywania portalu YouTube do upubliczniania posiedzeń komisji rady gminy można wskazać niewielką gminę wiejską Pawonków (zob. <http://www.youtube.com/@gminapawonkow9079>).

Podsumowanie

Z uwagi na powyższe argumenty wnoszę jak w *petitum* wniosku.

Do wiadomości:

Młodzieżowa Rada Gminy Istebna

– przez e-mail: mlodziejowaradagminyistebna@gmail.com.